N°. 3478. **1858.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 12 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Oktober.

De Liefdezusters in Portugal.

Eene belangrijke geschiedenis van onzen tijd, om de gehalte te wegen van het licht, dat de negentiende eeuw in hare vrijzinnige rigting tracht te verspreiden. Zij verdient, dat wij er een oogenblik bij stil staan tot stichting van de dweepers onder ons, die zich verheugen over het gebeurde te Lissabon als over eene overwinning, door de beschaving op het barbarismus behaald. De barbaren worden daar vertegenwoordigd door Zusters van liefde, die hun leven veil hebben gehad voor arme kinderen; en de beschaving wordt er voorgesteld in de gedaante van dronken en brooddronken balddadigen, die loon ontvangen voor de grofste beledigingen en mishandelingen, die Zusters van liefde aangedaan. Maar laten wij de gebeurtenis ordelijk bloot leggen en een aanvang maken met het begin.

Ten jare 1856 werd Lissabon schromelijk geteisterd door de cholera, die er tallooze weezen naliet. Aan de „Vereeniging tot troost der bedrukten" werden al die weezen toevertrouwd, om van haar te worden geherbergd, verzorgd en opgevoed. Deze Vereeniging, om beter aan hare roeping te kunnen beantwoorden, kwam op het denkbeeld, om de hulp van Zusters van liefde in te roepen. En dewijl er in Portugal geene voorhanden waren tot het doel geschikt, zoo besloot men daartoe toe eenige Fransche Zusters te ontbieden. Men vraagt verlof aan den Patriarch van Lissabon en aan den Koning. Beide geven hunne vergunning. De Koning, bij een koninklijk besluit in Februarij 1857 geteekend, waarin hij de komst der Zusters met twee Lazaristen, als hunne geestelijke leidslieden, goedkeurt. Dan, nog vóór dat gevolg is kunnen worden gegeven aan die magtiging, breekt de gele koorts uit, die het getal der weezen in Lissabon verdriedubbelt. Dit gaf aanleiding, dat zelfs van regeringswege te Parijs pogingen werden gedaan om de komst der Zusters van liefde te Lissabon te bespoedigen. Deze vertrokken en kwamen te Lissabon aan op het oogenblik, dat uit de Portugeesche hoofdstad de vlugt nam wie vlugten kon. De gele koorts rigtte er toch schromelijke verwoestingen aan. Onder hare slagen bezweek weldra eene der Fransche Liefdezusters, die bijgezet werd in de grafplaats van den graaf de Sobral, burgerlijk goeverneur van Lissabon. De overige Zusters bleven in de verpesting gelukkiglijk gespaard, en legden zich met ijver toe op de vervulling der haar opgelegde pligten. Zij slaagden tot geluk der weezen boven wensch. Haar geest van opoffering baande den weg tot de harten en vond navolging. Wanneer alles ontbreekt, om het overgroot getal van arme weezen te herbergen, openen zich milde handen om aan te brengen wat er noodig is. De tante des Konings schenkt een harer paleizen om tot weeshuis in te rigten, de Koning geeft een aanzienlijke som gelds, en er is niemand, die iets te missen heeft, die niet gaarne iets bijdraagt om de Zusters bij te staan in de verzorging dier arme weezen. De hulpmiddelen vloeijen van alle zijden overvloedig toe. Daar zijn dan nu al de ongelukkige weezen gehuisvest en verzorgd.

De gele koorts is inmiddels verdwenen en de straten van Lissabon beveiligd, worden op nieuw gevuld. Het liefdewerk der Zusters is gevestigd, het heeft aller sympathie met de goedkeuring van alle autoriteiten, zoo hooge als lage, van den Koning tot den burgemeester, die 't nu en dan bezoeken en niet kunnen nalaten daaraan den meesten lof toe te kennen.

Zoo verloopen negen maanden, dat niemand zich met de Zusters inlaat dan om haar te prijzen of bij te staan. Bij het volk waren ze niet minder geacht dan bij de meer gegoeden. Het volk had ze zien aankomen in het uur des gevaars, toen de hoofdstad onder den vloek der verpesting lag, het had gezegd: *Deze hebben geene vrees.* En met der daad, de Liefdezusters gaan even moedig de verwoestingen der verpesting te gemoet, als een held die van het kanonvuur.

Dan na negen maanden ontstaat er plotseling, als hadde er eene afspraak plaats gehad, een begin van verzet tegen de Zusters. In de zoogenaamde vrijzinnige pers heet het, dat het monster der reaktie het hoofd heeft opgestoken in den persoon der Zusters, dat er Jezuïeten zijn binnen gekomen en dat de inquizitie in aantogt is. Wie ziet daar niet in Portugal hetzelfde thema geëxploiteerd tegen de Zusters, dat hier te lande gediend heeft tegen de Bisschoppen in de April-beweging?

Aan 't hoofd van dat dwaas geschreeuw te Lissabon staat de *O Portuguez*, die onze *Fakkel* in Portugal vertegenwoordigt, het orgaan is der radikale Engelsche vrijmetselaren en het kabinet-Loulé beschermt. Men heeft namelijk in Portugal een ministerie, dat geacht kan worden te bestaan uit mannen, min of meer gelijkvormig aan de vrienden van onze *Fakkel*, geboren Portugeezen, maar die te Londen ter school gaan, om te vernemen wat te Lissabon past. De Portugeezen hebben namelijk het niet benijdenswaardig voorregt, te staan onder de bescherming der Engelschen, die ze stoffelijk uitputten en ze zedelijk doen ontaarden. Men kan immers begrijpen wat van de Portugeezen wordt door Engelschen, op Engelsche leest bewerkt!

De *O Portuguez*, met zijne medestanders, tracht, gelijk onze *Fakkel*, de eer der Zusters te bezwalken door allerlei soort van ontuchtige gemeenheden, in woorden, gravures, karikaturen, enz, ten toon gesteld. Het publiek walgde daarvan. En een protest in de Pairskamer liet zich hooren van de zijde der liberalen, die zich schaamden dat de Zusters op dergelijke wijze straffeloos gehoond werden. Intusschen, het goevernement zweeg. De prezident van 't ministerie is de beschermde van de *O Portuguez*. Hij zweeg, hetzij als deelgenoot, hetzij als slagtoffer der zamenzwering, die op haren weg niet stil stond. Zij ging voort met laster op laster te stapelen, allerlei dwaze, ongerijmde en hatelijke beschuldigingen uit te denken, die zoo haast niet uitgebragt waren, of zij bleken valsch te zijn. Maar daarom geen moed verloren, al was het ook dat de verklaringen van de bevoegde autoriteiten de lasteringen valsch verklaarden. Het volk werd opgeruid, dat brooddronken volk, dat in alle steden op te rapen, door geld te winnen, en tot alles te gebruiken is. Te Lissabon werd het gebezigd tot het plegen van geweld. Het ontzag zich niet de openbare straat voor de Zusters onveilig te maken. Hier werd haar de ontuchtigste taal op de straat toegesproken, ginds sloeg men haar de handen aan het lijf. Niets van dat alles was in staat om de regering uit hare rust te brengen. Welke vertoogen men ook aanwendde om haar tot bescherming van personen te nopen, die zij zelve uit Frankrijk ontboden en in Portugal wettiglijk gevestigd had; men klopte aan doove ooren. Er was voor de Zusters geen policie in Portugal. In dien stand van zaken nam de goeverneur der rezidentie, de graaf van Sobral zijn ontslag. Dewijl men hem onvermogend maakte om de Zusters in bescherming te nemen, wilde hij niet langer de schande beleven van goeverneur van Lissabon te zijn.

Een nieuw protest werd gehoord in de pairskamer; men bidt, men eischt dat de Regering uit hare werkeloosheid zal treden. Men verkrijgt niets dan eenige flaauwe beloften, waarvan niets komt. Men erlangt alzoo tot uitkomst van deze pogingen, dat de rumoermakers met elken dag stouter worden en dat hunne beleedigingen aan weerlooze vrouwen, als die Zusters van liefde zijn, elken dag lager en brutaler worden.

Eindelijk komen er petitionnementen — een woord van onze *Fakkel* — ook door *O Portuguez* in praktijk gebragt! Al de vrienden raken in beweging om de Zusters en de twee Lazaristen door middel van petitiën uit Portugal te doen verwijderen. Maar tegenover de vijanden staan de vrienden der Zusters, die op hunne beurt voor hun behoud petitionneeren, met de koninklijke familie aan het hoofd.

Intusschen, op de petitiën tegen de Zusters hebben vele liberale pairs en kamerleden niet willen teekenen. Zij worden verraders verklaard van het vaderland en als verdachten aan de wraak van het volk aanbevolen. Onze *Fakkel*, met hare navolgers, heeft niet anders gedaan in de dagen die zich nog iedereen herinnert. Er wordt nu dag op dag een beroep gedaan op de gevaarlijkste hartstogten, een beroep op geweld, een beroep op revolutie, enz. En dat alles om eenige Zusters van liefde te weeren!

Eindelijk wordt dan het goevernement ongerust. Het neemt een besluit, dat, zooals te verwachten was, niemand bevredigt. In een grooten omhaal van woorden wordt der Zusters het verblijf vergund, mits dat zij niet doen waarvoor zij ontboden, gekomen en geautorizeerd zijn, dat wil zeggen, mits zij aan de weezen hoegenaam geen, zelfs geen godsdienstig onderwijs geven. Met dat besluit hebben geen vrede de vrienden der Zusters, het bestuur der weeshuizen. En nog minder zijn de rumoermakers tevreden, want deze hadden de uitzetting geëischt, die hun nu ontzegd is.

Men is nu eenmaal aan 't toegeven aan de intimidatie van straatschenders; deze gaan dus in hun drijven voort. En 't is niet meer mogelijk dat de Zusters een voet verzetten of men spuwt haar in 't aangezigt, men slaat haar, en bejegent haar als ware zij het uitvaagsel der wereld, dat de politie vrij laat mishandelen. Intusschen gaan de eischen der dagbladen hoe langer hoe hooger. Men dreigt nu openlijk met revolutie. Het is de invloed van Mazzini, die hier gelijk elders gebruik maakt van de bijbel-propaganda, om daarachter zijne aanslagen te verbergen.

De heer Loulé, die als prezident van 't ministerie, van den beginne, had moeten handelen, maar of niet gedurfd of niet gewild heeft, is nu eindelijk bij de drijvers in ongenade gevallen, om het dekreet, dat door hem onderteekend is en niemand bevredigt. Men heeft hem in alle maçonnieke loges in afbeelding verbrand, hetgeen des te meer opvalt, omdat hij, markies de Loulé, grootmeester der loge is.

Zoo staat dan de quaestie te Lissabon.

En daarbij juichen nu onze dweepers en verblijden zich dat te Lissabon, onder Engelschen invloed en met behulp van Mazzini, onregt gedaan wordt aan Zusters van liefde, die hun vaderland hebben verlaten, ten behoeve van arme weezen, nadat zij daartoe waren uitgenoodigd en gemagtigd door alle civiele en kerkelijke autoriteiten! En men wijst op die mishandelingen, aan weerlooze vrouwen door een balddadig gepeupel gedaan, als op een bewijs van de hooge verlichting en beschaving, die in Portugal onder de Roomsche bevolking doordringt! Maar zijn onze dweepers dan barbaren? Dat daarop door onze Protestantsche landgenooten het antwoord gegeven worde.

Volgens het 3e lid van art. 99 der kieswet, moet de tabel, regelende de verdeeling des Rijks in kiesdistrikten, om de vijf jaren worden herzien. Ter voldoening aan dit voorschrift werd in de zitting van 1855—56 een wetsontwerp aangeboden, dat echter door de sluiting dier zitting onafgedaan bleef. Inmiddels is de door de wet voor herziening gestelde termijn verstreken. De Regering heeft thans een nieuw ontwerp hieromtrent bij de Tweede Kamer ingediend. De Regering is gekomen tot de meening, dat de verdeeling zoo moet plaats hebben, dat de distrikten Amsterdam, Rotterdam, Dokkum en Gorinchem respektievelijk 6, 3 en 2 leden ter vergadering kunnen afvaardigen. Dit stelsel strookt geheel, naar de Regering meent, met den zin, waarin de thans bestaande tabel is opgemaakt, met het stelsel namelijk van groote kiesdistrikten. Overigens zijn in de bestaande indeeling geene andere wijzigingen gebragt dan die volstrekt noodzakelijk voorkwamen. Nu die indeeling gedurende 8 jaren heeft bestaan en de kiezers zich daaraan gewend en onderling betrekkingen aangeknoopt hebben, schijnt het niet raadzaam, daarin zonder noodzakelijkheid verandering te brengen. Op grond hiervan zijn de distrikten, Groningen, Leeuwarden, Hoorn, Middelburg, Goes, Zierikzee, Breda, Eindhoven, Maastricht en Roermond geheel onveranderd behouden, en in de distrikten Assen, Sneek, Almelo, Deventer, Arnhem, Nijmegen, Utrecht, Alkmaar, Amsterdam, 's Gravenhage, Dordrecht, Tilburg en Boxmeer slechts enkele geringe wijzigingen gebragt. Er wordt dus voorgesteld van de 38 tegenwoordige distrikten 24 genoegzaam onveranderd te laten bestaan. — De nieuwe leden uit de distrikten Dragten en Amsterdam zullen behooren tot

de tweede en die uit de distrikten Rotterdam en Gorinchem tot de eerste aftredende helft. In de plaatselijke gesteldheid der gemeenten is geene verandering van dien aard gekomen, dat wijziging van den bestaanden census noodig is te achten.

Bij het wetsontwerp, in 1855 ingediend, werden tevens eenige wijzigingen van de kieswet-zelve voorgesteld. Dit is in het nu aangeboden ontwerp niet gedaan. Naar het oordeel der Regering behoort de herziening van de in art. 99 der kieswet bedoelde tabel, als eene bijzondere aan den wetgever voorgeschreven handeling, op zich-zelve te staan. Zij moet, volgens de organieke bepaling van art. 99, telkens om de vijf jaren geschieden, en mag dus, naar het schijnt, niet met eene verandering der wet worden vermengd. Verandering der kieswet dient het onderwerp van eene afzonderlijke wet te wezen. Bovendien ware het, inzonderheid thans, niet raadzaam de herziening met de wijziging der wet te vermengen. De wijziging toch vordert rijp beraad en overleg, en de herziening gedoogt geen verder uitstel.

Heden hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het onderzoek voortgezet over de ontwerpen van wet, uitmakende de Staatsbegrooting voor den jare 1859. Men heeft een aanvang gemaakt met de behandeling van Hoofdstuk X (Oorlog). Naar men verzekert zijn er tegen het bedrag van dat Hoofdstuk weder vele aanmerkingen gemaakt.

Het wetsontwerp omtrent het begraven van lijken, de begraafplaatsen en de begrafeniskosten in de zitting der Staten-Generaal van 1855-1856 ingediend, is destijds buiten behandeling gebleven. Dien ten gevolge is alsnu een nader ontwerp van wet, die aangelegenheid regelende, aan de Staten-Generaal ter overweging aangeboden. Bij dit ontwerp wordt als beginsel aangenomen, dat het begraven en het aanleggen van begraafplaatsen niet is eene zaak van provinciaal, maar van algemeen belang. De rijkswetgever behoort hierin te voorzien en algemeene regelen te stellen; terwijl de bijzondere bepalingen, afhankelijk van plaatselijke omstandigheden, aan den plaatselijken wetgever kunnen worden overgelaten. Uit den aard der zaak is het ontwerp in drie onderdeelen gesplitst, waarvan het eerste het begraven van lijken, het tweede de begraafplaatsen en het derde de begrafeniskosten ten onderwerp heeft.

Een gebrek aan den lokomotief gaf bij den gisteren te 4¼ ure van Amsterdam vertrekkende trein, aanleiding tot een oponthoud bij het station Vogelenzang, waardoor de trein, welke te 7 uur 30 min. te Rotterdam had moeten aankomen, eerst te 9 ure arriveerde. Echter heeft geen der passagiers hierbij eenig letsel gekregen.

Sedert een paar dagen vertoont zich des avonds omstreeks negen uur aan den oostelijken hemel een tweede komeet, die zeer klein is, doch wier staart zeer goed met het bloote oog is waar te nemen. De kern is — altans zonder teleskoop — niet zigtbaar.

Wij vernemen dat aan de heeren Bredius en van Sypenstein eenerzijds, en de heeren Suermondt c. s. anderzijds, door de Regering dezer dagen de voorwaarden zijn medegedeeld, onder welke zij genegen zouden zijn den aanleg van spoorwegen te bevorderen in de provinciën Limburg, Noord-Brabant en Zeeland, ter verbinding met Dordrecht en Rotterdam om, kan het zijn, zich onderling te verstaan.

Bij de koncessie voor den aanleg exploitatie van den spoorweg van Maastricht naar Luik (die thans, voor zoover het Nederl. gedeelte betreft, door den minister van Binnenl. Zaken erkend is beslissend te zijn) is geen ondersteuning noch van de zijde van Nederland noch van die van België bedongen of verleend.

De gemeenteraden van Wormerveer en Rauwerderhem hebben zich beide tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend met adressen betreffende de spoorwegen. De eerste verlangt, dat bij den aanleg van spoorwegen op de belangen der Zaanstreek worde gelet; terwijl de tweede verzoekt, dat de koncessie, aan de heeren Sloet en Reuchlin voor den aanleg eener spoorweglijn verleend, in het belang van het tot stand komen der lijnen van Meppel over Steenwijk en Heerenveen naar Leeuwarden en van Groningen naar Oost-Friesland worde gewijzigd.

Naar men verneemt hebben zich de veroordeelden in de zaak van Schultz, met uitzondering van T. M. Verdoner, in kassatie voorzien tegen het arrest van het provinciaal geregtshof in Gelderland. (*Arnh. Ct.*)

Het Rijkstelegraafkantoor op het Loo is weder geopend.

Te Bruck an der Mur in Oostenrijk en te Angermünde in Pruissen, zijn onlangs telegraafkantoren met beperkten dienstijd opengesteld.

Voorts is te Girgentie op het eiland Sicilië een telegraafkantoor geopend en op de gewone voorwaarden bereikbaar gesteld.

Te Helsingborg in Zweden bestaat mede een telegraafkantoor. De kosten voor de verzending van een enkel berigt daarheen bedragen, te rekenen van Hamburg, *f* 2.73.

De kantoren te Kissingen, Liebenstein en Pillnitz zijn, en dat te Heiligendamm wordt den 15n dezer weder voor de dienst gesloten.

Aan het kantoor te Anclam is den 1en dezer beperkte dienstijd ingevoerd.

Te rekenen van den 1sten dezer zijn de diensturen aan de telegraafkantoren der Hollandsche IJzeren-Spoorwegmaatschappij, gedurende de winterdienst, geregeld als volgt:

te Amsterdam, Delft, 's Gravenhage, Rotterdam en Schiedam van 7 ure des voormiddags, tot 10 ure 30 minuten des namiddags;

te Haarlem van 7 ure 30 minuten des voormiddags, tot 9 ure 30 minuten des namiddag;

te Leyden van 8 ure des voormiddags, tot 9 ure 30 minuten des namiddags; en

te Veenenburg van 8 ure des voormiddags, tot 2 ure en van 4 ure tot 9 ure des namiddags.

Z. M. heeft benoemd: tot plaatsverv. kantonregters: te Noordwijk, jhr. mr. H. A. C. de la Bassecour Caan; te Vlaardingen, mr. J. H. Knottenbelt; en te Gorinchem, mr. W. L. Diemont van Langerak; tot griffier bij het kantongeregt te Boxtel, J. F. Hansse.

LEIDEN, 9 Okt. Met ijver wordt een aanvang gemaakt met de toebereidselen tot het oprigten eener nieuwe sterrewacht, die de tegenwoordige, gebrekkige en ondoelmatige zal vervangen. Zoo als men weet, is daarvoor een gedeelte van den plantentuin der hoogeschool aangewezen, en wel dat gedeelte waar vroeger een kerkhof was, en waar *nog* vroeger eene forteres stond, die de stad van de witte- naar de Koepoorten beschermde.

HOORN, 9 Okt. Hoogste graanprijzen. Tarwe *f* 9,50; Rogge *f* 7; Gerst *f* 6,25; Haver *f* 5,50; Paardenboonen *f* 7,50; Bruineboonen *f* 11,50; Gele dito *f* 10; vale Erwten *f* 21; Groene dito *f* 17. — Appelen per mand *f* 1,50, Peeren per mand *f* 1,60. — Boter per Ned. ℔ *f* 1,10; Kippen a *f* 1; Kipeijeren a *f* 3 per 100 stuks, Eendeijeren a *f* 3,50 per 100 stuks.

ALMKERK, 8 Okt. Op de alhier gehouden paardenmarkt waren ruim 200 paarden aan de lijn. Er was weinig kooplust, terwijl er weinig Fransche en Duitsche kooplieden waren.

ROZENDAAL, 8 Okt. Het stelen van koeijen blijft in den omtrek nog steeds voortduren; ook heeft men in den verloopen nacht op twee plaatsen te gelijk ingebroken. Bij een boer schijnt men gerucht gemaakt te hebben, waardoor de dieven gevlugt zijn, doch bij den landbouwer J. Haast, slechts vijf minuten van de kom van het dorp wonende, is wederom eene koe medegenomen. Omstreeks middernacht werd men aan het loeijen der beesten gewaar, dat er onraad in den stal was en bij onderzoek ontdekte men dan ook spoedig den diefstal. Dadelijk deed men hiervan aangifte bij de maréchaussées, die onmiddellijk zoo te paard als te voet in alle rigtingen vertrokken, in de hoop van ditmaal de dieven te achterhalen, maar niettegenstaande men tot laat in den morgen den geheelen omtrek uren ver onderzocht heeft, is wederom geene de minste ontdekking gedaan, die op het spoor der daders leiden kan. (*N. R. Ct.*)

OOSTERHOUT, 9 Okt. Dit jaar is de bijenteelt in deze streken bijzonder ongunstig uitgevallen. Reeds in het voorjaar hebben de bijen in Holland, werwaarts de bijenhouders ze vervoeren, slecht gevlogen, doch de hevige storm, welke den 25sten Julij jl., in het beste van den vliegtijd, heeft gewoed, is daarvan vooral als de oorzaak aan te merken. De korven leveren dan ook schier geen honig of was op; bijenhouders zijn verpligt om vele hunner bijen te verstikken, daar zij voor den winter geen voedsel in de korven hebben. — Dit jaar zijn in deze streken zooveel noten, dat karren vol afgeleverd, en voor *f* 1.60 het mud worden verkocht. Ook zijn er buitengewoon veel eikels en beukennoten.

WINSCHOTEN, 8 Okt. Dingsdag jl. had te Schildwolde een treurig ongeval plaats. Een boerenzoon had iets op den zolder te verrigten; en nadat hij aldaar eenigen tijd bezig was geweest, hoorde men hem eensklaps uitroepen: »O God, die zeis!" En dit waren ook de eenige woorden, die zijne ouders van hem hoorden. Men ging hierop terstond naar de plaats des onheils, en daar vonden de ouders hun zoon, badende in zijn bloed; hij gaf geen teeken van bewustheid meer en was terstond een lijk. Hoe het ongeluk zich heeft toegedragen, weet men niet. Men gist, dat hij, of in de zeis gevallen is, of de zeis wilde ophangen, en zich daardoor eene doodelijke wonde heeft toegebragt, waarop hij, door den schrik bedwelmd van den zolder is gevallen. (*Hbl.*)

ROERMOND, 8 Okt. Bij kabinetschrijven van den 26 September ll., n°. 66, is uit de fondsen, uitgetrokken op VIIe hoofdstuk der staatsbegrooting (Roomsch-Kath. Eeredienst), ten behoeve van het Roomsch Kath. kerkbestuur te Sittard, eene som van *f* 7000 beschikbaar gesteld tot herstel van den toren der parochiale kerk aldaar, die in het vorige jaar door den bliksem getroffen en gedeeltelijk afgebrand is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Okt. De opgewondenheid, ontstaan in Engeland ten gevolge der houding door Frankrijk genomen bij de inbeslagneming der *Charles Georges* is, naar men uit korrespondentiën van Londen verneemt geheel verdwenen, en men verwacht dat de zaak vol komen in der minne geschikt zal worden.

De nota van den markies de Loulé aan den zaak gelastigde van Frankrijk gerigt, betreffende de inbeslag neming van het Fransche vaartuig behelst o. a., dat de *Charles Georges* het anker had laten vallen in de na bijheid van het eiland Guitangonha, een punt waar het de schepen streng verboden is zich op te houden, zooda dit ankeren het onderzoek der Portugeesche kruiser wettigde. Deze vonden nu aan boord van genoemd schi 110 negers, waaronder zeer jonge kinderen. De neger zouden gezamenlijk hebben verklaard, dat zij tegen hu wil waren ingescheept, en de kapitein had geen papieren of bewijzen van het tegendeel kunnen leveren. Onder vraagd nopens de redenen, welke er hem toe hadden geleid om op een verboden punt te ankeren, beweerd hij, dat de behoefte aan een geneeskundige hem genoop had het land te naderen en de wind hen belette naar Ib te zeilen, werwaarts hij wilde stevenen. Een door de goeverneur van Mozambique benoemde kommissie sprak na de feiten onderzocht en de verklaring van de Franschen kapitein gehoord te hebben, de inbeslag neming van het vaartuig uit, dat naar Lissabon wer gestuurd.

Ondertusschen werd door het Fransche goeverneme het genomen vaartuig terug geëischt, de onmiddelijk invrijheidstelling van den kapitein en bovendien ee aanzienlijke schadevergoeding ten bate van den reede De markies de Loulé antwoordde, dat hij tot zijn leed wezen aan die eischen niet kon voldoen, dat de zaa voor de regtbank was gebragt, waar zij een wettige be slissing zou krijgen.

Dit punt is nu juist wat het grootste bezwaar opl vert. Het Fransche goevernement betwist de Portuge sche jurisdiktie jegens zijne onderdanen ter zake va feiten, die met goedkeuring zijner agenten in de kolo niën volbragt zijn.

Volgens de meening van dat goevernement was d tegenwoordigheid van een kommissaris aan boord va het schip voldoende om het tegen allen argwaan te vrij waren, en het niet alleen tegen eene opbrenging, ma zelfs tegen het bezoek der kruisers te beschermen; he ankeren te Guitangonha had alleen tot het opleggen eene boete aanleiding kunnen geven. Wat de negers betref die voor de Portugeesche kommissie verklaarden, dat z tegen hun wil waren ingescheept, deze hebben juist he tegendeel verklaard voor een kommissie van onderzoe door den kommandant der Fransche statie ingesteld hunne verklaringen zijn alzoo van geenerlei waarde. Ein delijk heeft de kapitein ter zijner regtvaardiging ver lofpassen te berde gebragt, die op de plaats der afvaa door de Portugeesche overheden aan de negers gegeve waren.

Het kabinet te Lissabon, zoowel als de overhede te Mozambique, hebben geweigerd aan die stukken eenig waarde te hechten, daar die verlofpassen niet van Po tugeesche overheden, maar van de scheiks der stamme afkomstig waren, aan wie men geen officiëel Portugeesc karakter noch een wettig gezag erkent. Wat aangaat d onschendbaarheid van den Franschen kommissaris, he kabinet te Lissabon ziet geene mogelijkheid om he voorregt, door Frankrijk ten aanzien van diens ambte naar ingeroepen, te erkennen.

Overigens bestaat er nog geschil over de vraag, Portugal het regt heeft de immigranten, hetzij op zij bezittingen, hetzij in landen, waarop hij regten meen te hebben, die hem door Frankrijk worden betwist, beletten. Het gebied, waar de kapitein van den *Charl Georges*, de negers heeft ingenomen, zou daartoe b hooren. Zoodat het konflikt nu tot het volgende ka gerezumeerd worden:

Portugal eischt, dat de voor de regtbank hangen zaak dáár beslist worde; terwijl het kabinet der Tu lerien antwoordt, dat de opbrenging onwettig zijnde de regtbanken onbevoegd zijn, en de zaak uitsluiten tot de diplomatie behoort.

Dit was de toestand der onderhandelingen, toen a miraal Luvaud het bevel ontving naar Lissabon m de *Donauwerth* en de *Austerlitz* te vertrekken, den Franschen gezant, den heer Delisle de Siry ter te brengen, indien de laatste instruktiën zonder gevo bleven. Den 3n Oktober kwamen beide schepen te hunner bestemming. Van zijnen kant heeft het Portu geesche goevernement Frankrijk het voorstel gedaa

om de tusschenkomst eener derde later te benoemen mogendheid in te roepen ter beoordeeling der quæstie.

— Ten gevolge hiervan heeft er gisteren een konferentie tusschen graaf Walewski en den vertegenwoordiger van Portugal moeten gehouden zijn, waarvan nog wel niet de uitkomst bekend is, doch die men als voldoende verwacht, daar men van weerszijden tot een schikking overhelt.

— Men weet dat den Franschen dagbladen, in den vorm van „waarschuwingen", altijd het zwaard van Damokles boven het hoofd hangt. Hun lot is zeker niet benijdenswaard, maar even als de dief, die geradbraakt moest worden, met afgunst naar zijn makker zag, welke slechts tot den strop was veroordeeld, evenzoo schijnt aan de bladen in de koloniën de toestand hunner broeders in het moederland een paradijs toe. Te Parijs, zoo zegt een brief uit Algiers, mag men altans schrijven op de kans af van een waarschuwing te erlangen. In Algiers echter „waarschuwde" de maarschalk Randon reeds vóór de woorden uit de pen waren, en nagenoeg bij elk onderwerp. Het was den bladen verboden te gewagen noch van de nadeelen der haven te Algiers, om de koopvaardijschepen niet af te schrikken; noch van militaire bewegingen, om de landbouwers geen vrees aan te jagen; noch van voorvallen met roovers en leeuwen, om de reizigers niet bang te maken; noch van heerschende epidemiën, om het klimaat der kolonie niet in een slechten naam te brengen, enz.; en een der bladen, in vertwijfeling wat nog zijn lezers mede te deelen, bevat thans alle dagen een hoofd-artikel over de guano, gelukkiger wijs voor het blad, werd de goeverneur Randon teruggeroepen, eer die artikelen bij hem in kwaden reuk konden komen.

In de Fransch-Amerikaansche koloniën ziet het er voor de drukpers nog erger uit. De goeverneur van het eiland Martinique heeft den bladen streng verboden iets over hem, zijn daden of reizen te reppen. Zoo hij van het eene oord naar het andere gaat, of een uitstapje maakt, mag geen blad er iets van laten blijken, omdat de bevolking zulke gelegenheden gewoonlijk gebruikt, om haar wenschen kenbaar te maken, en daar schijnt de goeverneur niet van te houden. Spreekt deze landvoogd een redevoering uit, zoo mag die noch overgenomen, noch in korte woorden medegedeeld, veel minder beoordeeld worden. Het vraagstuk van „vrijen negeruitvoer" mag evenmin behandeld, als gewaagd worden van een der gevallen dynastiën, de marine, het leger of de ambtenaren, zelfs over de fabrikatiën van beetwortelsuiker is het een dagblad op Guadeloupe niet geoorloofd zich een woord te laten ontvallen. Waarschuwingen regent het elken dag; men geeft zich niet eens de moeite die waarschuwingen schriftelijk mede te deelen, maar zegt ze mondeling door een ondergeschikt ambtenaar aan.

Het *Jonrnal des Antilles* werd met beslag belegd, omdat het een artikel had overgenomen uit het *Journal du Hâvre*, waarin aan het publiek het onderscheid werd verklaard tusschen slavenhandel en uitvoer van vrije negers. De *Propagateur* werd voor veertien dagen geschorst, omdat in een artikel werd geklaagd, dat de stad St. Pierre straten had, die niet geplaveid waren. Kort daarop volgde een tweede schorsing en wel, omdat het blad zich aan het vergrijp had schuldig gemaakt, van een adres van gelukwensching aan den Keizer een dag vroeger mede te deelen dan het officiëele orgaan. De *France d'outremer* werd mede geschorst en wel omdat het gezegd had, dat de tegenwoordige prezident van de Bank zijn jongste maatregelen had getroffen met goedvinden van den goeverneur. Het blad had van den goeverneur geeproken — derhalve moest het met schorsing gestraft worden. Men denkt dat na het verstrijken van den tijd der schorsing ook dit blad hoofd-artikelen over den guano leveren zal.

— De Keizer heeft aan de gravin de Montijo, moeder der Keizerin, het hôtel dat zij in de Champs Elysées bewoont, in vollen eigendom afgestaan. Het wordt geschat op 5 millioen francs.

— Prins Napoleon schijnt zijne reis naar Algerie tot in het voorjaar te hebben uitgesteld. Hij ontmoet vele moeijelijkheden in de organizatie der kolonie op den grondslag van het dekreet, regelende de bevoegdheid van den Goeverneur-generaal. Hij wil eenige zijner bedoelingen verwezenlijken alvorens de kolonie te gaan bezoeken.

— Het effektief der vloot is op last des Keizers vastgesteld als volgt: 3 linieschepen 1e kl. van 100 à 120 stukken en 1000 paardenkracht; 3 linieschepen 2e kl. van 80 à 90 st.; 12 fregatten, waarvan 6 der 1e kl. van 60 st.; 3 der 2e kl. van 50 st. en 3 der 3e kl. van 31 st.; 6 korvetten van 23 à 28 st.; 2 zeilfregatten; 2 schroefkorvetten; 4 brikken, 4 schoeners, 12 transportschepen die in oorlogstijd tot kannonneerbooten konnen gewapend worden, t. w. 3 schroefkorvetten, 3 stoomschepen met raderen, 4 adviesjagten, 2 schroefstoombooten, voorts 4 schroefschoeners en 8 kannonneerbooten voor de kustdienst.

— De welgezinden te Lissabon zijn geenszins medepligtig aan de daden van geweld aldaar tegen de Fransche Zusters van liefde gepleegd, maar brengen veeleer hulde aan de zelfopoffering dier Zusteren, welke wederom zich door eene echt christelijke handeling hebben onderscheiden. Een kruijer in de Alfama, die de Zusters het hevigst had beleedigd, werd voor eenige weken ziek en stierf, eene vrouw en twee kinderen in de diepste armoede achterlatende. Daar de man weinig vrienden in zijn wijk had, wist zijn ongelukkig gezin niet tot wien het zich om ondersteuning zou wenden, toen op zeer geheimzinnige wijze hulp en bijstand werd verleend...., zoo als later bleek afkomstig van de Zusters van liefde.

— In den *Pays* leest men in eene partikuliere korrespondentie uit Shangai dd. 12 Aug. het volgende:

„De mandarijn Keying is niet, zooals de Engelsche bladen gemeld hebben, ter dood veroordeeld, maar zoo als Yeh gedegradeerd en tot tienjarige vestingstraf in het fort Tho-ho veroordeeld. De keizerlijke generaal Tschang-Kouo-Le-Ang, die in Junij door de muiters van Nanking geslagen werd, zal ook van zijn rang ontzet worden. Maar aangezien hij bij de troepen zeer bemind was, zoo veroordeelde men hem tot het ontvangen van 100 rottingslagen „in beeldtenis". Die zonderlinge straf is stipt uitgevoerd.

— Van wege onze regering zijn bij het hof van Siam vertoogen ingediend over het niet nakomen van eenige bepalingen, voorkomende in het traktaat, hetwelk door den heer de Montigny, namens Frankrijk, met dien Staat gesloten is.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Okt. In den *Times* leest men een schrijven van den heer William Russel uit Simla, in Bengalen, dd. 17 Aug., waarin hij op nieuw waarschuwt tegen eene volharding in de tot hier toe gebezigde strengheid ten aanzien der inboorlingen, en van lord Stanleys invloed spoedig eene verbetering schijnt te wachten. Lord Stanleys besluit, betreffende den Radjah van Dhar, heeft, zoo zegt hij, den toorn der vijanden van de zwarten gewekt en de goedkeuring erlangd dergenen, die den inboorlingen niet alle regt in hun land ontzeggen willen. — Lord Stanley heeft namelijk de bereids half beslotene aanhechting van het gebied van Dhar bestreden.

Van de hierboven vermelde strengheid geeft de heer Russell het volgende voorbeeld: Eenige dagen geleden veroordeelde een krijsraad in het distrikt Sealcote, onder anderen een knaap van 13 jaren, en een van 16 jaren om voor het kanon gebonden en doodgeschoten te worden. De kolonel Stistid verkreeg gratie voor den dertienjarigen knaap. Voor den zestienjarigen kon en wilde hij geen gratie verzoeken en deze werd met de overige veroordeelden „voor de kanonnen weggeblazen."

De heer Russell is ook niet zeer gesticht over de wijze, waarop de trouw gebleven inboorlingen beloond worden. Men moest edelmoediger zijn jegens die opperhoofden, welke, ondanks de gehechtheid aan hun geloof, de verleidingen der eergierigheid en de omstandigheden ons met dezelfde trouw gediend hebben. 't Is beleedigend naar de redenen van zulk een gehechtheid te vorschen en te zeggen: „Hij is slechts een fatsoenlijker zwarte dan de anderen, en was slim genoeg om te erkennen, dat wij de sterksten zijn." De tot hiertoe geschonkene belooningen schijnen den inboorlingen niets minder dan blinkend. Onder anderen zou de Radjah van Putteela meer in ons belang hebben uitgegeven, dan hij terug gekregen heeft.

Dat Jung Bahadoor met de hem gedane behandeling niet te vreden is, blijkt uit de brieven, welke de Vakeel der Begum en Birgus Kuddr hem schreven, toen hij naar Nepaul terugkeerde. Het zou trouwens niet goed zijn hem met land te beloonen. Een Indiesch spreekwoord zegt: „Niets is slechter dan de regering der Ghoorkas." Dat de achtbare Kompanjie, die soms met hare edelmoedigheid prijkt, gewoonlijk de van hun erfdeel ontvreemde inlandsche vorsten met koopmans karigheid behandelt, bewijst de heer Russell door de mededeeling van verscheidene gevallen, waarvan men in Europa moeijelijk iets vernemen kon.

Te Simla woont, om iets te vermelden, een man, die bij sir John Lawrence als de wettige Radjah van Mundee bekend is, die in den oorlog tegen de Sihks den Britten bijstand leende en ook bij het uitbreken van den opstand in 1857 Simla daartegen beveiligde — en evenwel slechts een pensioen van 180 £ 's jaars geniet. Hij woont ten huize van een kramer en komt schier van gebrek om. Sinds jaren verzoekt hij vermeerdering van pensioen.

— De ongelukkige kinderen van Johnston, door hun ontaarden vader zoo schandelijk verstooten, en van wier rampzalig lot eenige dagen geleden melding is gemaakt, ontvangen van vele menschenvrienden bewijzen eener innige deelneming en liefdadige ondersteuning. Vele bezoekers der beurs hebben gisteren voor het onderhoud der jongste een som van 173 £ bijeengebragt. Ook heeft de lord mayor aanzienlijke giften voor haar ontvangen.

— De verleden Dingsdag te Weenen overleden Parmezaansche gezant Ward heeft een avontuurlijk leven gehad. In het Engelsche graafschap Yorkshire geboren, kwam hij in dienst van vorst Lichtenstein naar Weenen en wel als jockey. Daarop trad hij in dienst bij den hertog van Lukka, waar hij eerst als kamerdienaar werkzaam was, dan tot stalmeester en later tot den rang van minister van het hertogelijke huis opklom. De beide laatste posten bekleedde hij tot de aftreding des hertogs in 1848. Gedurende de omwenteling stond hij de Oostenrijksche belangen voor. Hij werd eerste minister van Parma en bleef aan het bewind tot dat de hertog in 1854 vermoord werd, wanneer hij gezant werd aan het Weener hof.

— De gemeenteraad der city heeft op voorstel van den heer Reed besloten, aan den baron Clyde (sir Colin Campbell) opperbevelhebber der Britsche krijgsmagt in Indië, ter belooning zijner veelvuldige aan den lande bewezene diensten, het eere-burgerschap en een eere-degen, ter waarde van 100 guinjes aan te bieden. Dezelfde onderscheiding is aan Sir James Outram te beurt gevallen.

— De kust van Schotland zal op alle genaakbare punten in voldoenden staat van verdediging worden gebragt. Tot dit einde zullen o. a. verscheidene 32 ponders van Woolwich naar Leith worden gevoerd, om den toegang tot die haven te beschermen.

— Een amerikaansch dagblad, de *Troy Times*, maakt gewag van een plan om een luchtschip te bouwen en daarmede naar Engeland over te steken. De ballon zou 65 voet diameter houden en 5 ton uitzettingsvermogen hebben. Zekere heer, la Mountain genaamd, wil in Mei 1859 de reis ondernemen en belooft op eenig gegeven punt van Europa of op 25 engelsche mijlen in de nabijheid aan te komen. Hij beweert, dat de lucht even goed kan doorzweefd worden als het water te bevaren is. De ballon zal 150,000 voet glas inhouden.

— De Amerikaan Ferwick heeft eene eenvoudige methode uitgevonden, om hollende en schuw geworden paarden tot staan te brengen. Door middel van eene inrigting aan den toom, waarvan de berijder of de koetsier zich naar welgevallen kan bedienen, worden het paard de neusgaten gesloten; daardoor wordt zijne ademhaling en het dier dien ten gevolge in zijne vrije beweging belemmerd.

— De *New-York Weekly Tribune* van 17 Julij ll. bevat eene aankondiging van een blad, *the Ledger*, welke niet minder dan twee der reusachtige bladzijden van eerstgenoemde courant vult, en waarvoor de uitgever 3000 dollars (*ƒ* 7500) heeft betaald. Dezelfde uitgever betaalde in het vorige jaar 100,000 dollars voor de aankondigingen van zijn blad, en hij heeft sedert het korte bestaan daarvan reeds meer dan 250,000 dollars voor advertentiën betaald, ten einde zijne courant alom bekend te maken. Het gevolg van dit kostbare adverteeren was dan ook, dat de uitgever thans 320,000 exemplaren van zijn eenmaal per week verschijnend blad debiteert. Deze schitterende uitkomst wordt in Amerika aangevoerd als bewijs van de verbazende uitwerking van het adverteeren, wanneer daarbij geene kosten ontzien worden.

— De *Express* behelst een berigt uit China. Ter bestraffing der laatst gepleegde buitensporigheden te Namtow, is die stad door generaal Straubenzee aan het hoofd van 700 man verbrand. Te Ningpo heerschte immer onrust. Te Kanton was de toestand voldoende.

Die berigten zijn zeer kort en men verwacht bijzonderheden om het gewigt er van naar waarde te kunnen schatten.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 10 Okt. Eindelijk, zoo als bereids gemeld is, zijn de bezwaren, die tegen het regentschap werden opgeworpen, weggeruimd, en de quæstie heeft eene beslissing erlangd. De Kamers zullen na den 20n bijeenkomen.

Het eerst wat de prins van Pruissen in de uitoefening van zijn nieuw gezag verrigt heeft, is den heer von Westphalen het bestuur der Binnenlandsche Zaken te ontnemen. Voorloopig is deze tot hier voor de belangen der kruispartij zoo dapper gestreden hebbende hooge ambtenaar voorloopig vervangen door den heer von Flottwell, die zich onmiddellijk ter beschikking van den prins heeft gesteld.

In den *Staatsanzeiger* leest men het volgende koninklijke kabinetschrijven, dd. 7 Okt. aan den prins van Pruissen gerigt:

„Uwe Koninklijke Hoogheid heeft mij sedert mijne ongesteldheid in het verleden jaar, door mij in de regering te vervangen, veel gerustheid geschonken, waarvoor ik u mijn innigen dank betuig. Daar ik evenwel door Gods raadsbesluiten ten gevolge van mijn gezondheidstoestand nog belet wordt mij aan de regeringszaken te wijden en de geneesheeren mij tegen den winter eene reis naar zuidelijker oorden hebben aangeraden, zoo verzoek ik Uwe Koninklijke Hoogheid, uithoofde dezer steeds aanhoudende verhindering, in persoon de regering te leiden, tot ik de pligten van mijn koninklijke magt wederom kan vervullen, en het koninklijk gezag, met de eenige verantwoordelijkheid jegens God, naar uw beste oordeel en geweten als regent te voeren en dienvolgens de vereischte maatregelen te nemen. Wat de aangelegenheden van mijn koninklijk Huis aangaat, daarvan behoud ik het bestuur betreffende mijn persoon voor mij-zelven.

„*Sanssouci*, 7 Okt. 1858."

Het kabinetschrijven van den Prins van Pruissen luidt als volgt, en is gedagteekend den 9 Okt. 1858.

„Luidens den inhoud van het hierbijgaande koninklijke kabinetschrijven, dd. 7 dezer maand, is Zijne Koninklijke Majesteit ten gevolge der ongesteldheid, waaraan Z. M. naar Gods raadsbesluit lijdende is, voortdurend verhinderd zich aan de regeringszaken te wijden, en heeft mij derhalve den last opgedragen, het regentschap te aanvaarden. Ten gevolge van dat bevel Zijner Majesteit en krachtens art. 56 der konstitutie, dd. 31 Januarij 1850, zal ik als de naaste magnaat des troons het regentschap over het land op mij nemen, om in naam des Konings de regering zoo lang te voeren, tot Z. M. weder in staat is de koninklijke magt zelf weêr uit te oefenen. Ik heb alzoo krachtens de bepaling van art. 56 der konstitutie van 31 Januarij 1850, door het hierbijgaande bevelschrift de twee huizen van den Landdag den 20 dezer maand opgeroepen om zich te vereenigen, en gelast het staatsministerie dit bevel, benevens het koninklijk kabinetschrijven dd. 7 dezer ter algemeene kennis te brengen.

„Berlijn, 9 Okt. 1858."

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	9 OKT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie .	5 pCt.	106¾	a		
Nederl. Bank	4 „		„		
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	64⅞	„		
Dito Dito	3 „	76¾	„		
Dito Dito	4 „	98¾	„		
Amortis. Syndik. . . .	3½ „		„		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ „	141⅜	„		
Oost-Ind. Leening . . .	4 „		„		
Aand. Holl. Spoorweg. . .			„		
Leening idem	4½ pCt.		„		
Aand. Rijn-Spoorweg .	4½ „		„		
Maatschappij van Weld.	4 „		„		
België, Cert. Adm. B. bk	2½ „		„		
Dito bij *Rothschild* . .	2½ „		„		
Frankrijk, Certifikaten .	3 „		„		
Spanje, Obligatiën . .	1½ „	29 15/16	„	30⅛	30
Dito	3 „	46	„	46⅛	46
Dito Binnenl.	3 „	41½	„	41⅝	41 9/16
Amortisable Schuld . . .		11¾	„	11 13/16	
Bewijzen Coupon		6 3/16	„		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.* . .		83	„		
Portugal, Obligatiën . .	3 pCt.	47⅛	„	47 3/16	47⅛
Dito 1856	3 „	45 9/16	„	45⅝	
Dito Uitgestelde			„		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	106¼	„	106½	106½
Dito bij idem 1828/1829	5 „	103⅞	„	104	103⅞
Cert. bij idem 1831/1833	5 „	91¾	„		
Dito bij idem 1840 . .	4 „		„		
Dito bij *Stieglitz* . .	4 „		„		
Dito Nieuwe . .	4 „		„		
Dito 5de Serie . . .	5 „	98 1/16	„	98⅛	
Dito 1855, 6de Serie .	5 „	102 3/16	„		
Dito adm. te Hamburg	5 „		„		
Dito dito te Londen .	5 „		„		
Dito dito dito .	4½ „		„		
Inschrijving in Assignat.	6 „		„		
Certifikaten van dito .	6 „		„		
Spoorweg Aktiën . .	5 „	75¾	„	76	
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*		„		
Obligatiën	4 pCt.	82	„	82 1/16	
Pruissen, Obligatiën . .	4½ „		„		
Aandeelen 1854 . . .	3½ „		„		
Oostenrijk, Obl. bij *Gollen C.*	5 „		„		
Dito dito	4 „	62⅝	„		
Dito Metalliek . . .	5 „	77	„	77⅛	77
Dito Rente Amsterdam	5 „	87½	„		
Dito Nationale 1854 .	5 „	77 11/16	„	77¾	
Dito dito	2½ „	39¼	„	39⅜	39¼
Weener Bank-Aktiën . .	*f*	1114	„		
Dito Aand. fl. 250, 1839 .	„		„		
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	329	„		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			„		
Napels, Cert. bij *Ldm. en B.*	5 „		„		
Dito bij *Rothschild* . .	5 „		„		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 „		„		
Dito	3 „		„		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 „		„		
Dito 1839 van £ 100 . .	5 „		„		
Dito 1843 „ £ 100 . .	5 „	100½	„		
Dito 1852	4½ „		„		
Sardinië	5 „		„		
Peru, Geldl. 1854 . . .	4½ „		„		
Dito te Parijs		75	„		
Ecuador, Oblig. 1855 . .	1 „	14¼	„	14⅝	
Venezuela, dito 6 pCt thans	4¾ „	39⅛	„	39 5/16	
Dito Uitgestelde	2¼ „		„		
Grenada, Obligatiën . .	3½ „	19	„	19 1/16	
Dito Uitgestelde			„		
Mexiko dito . . .	3 „	19 5/16	„		
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A					
Dito dito „ B	„				
Dito bij *Rothschild* . .	6 pCt		„		
Amerik. Bank-Aktiën . . .			„		
Illinois Spoorweg-Aandeelen			„		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	85⅛	„		
Louisiana	5 „		„		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 „	4¾	„		

Russische Spoorweg doorgef. 248, ¼.

Ofschoon de omzettingen van minder belang waren, was evenwel de markt nagenoeg in onveranderde stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ 3 pCt., Diskonto 3½ pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55½	2/m. Livorno	*f* 39⅛
Zigt „	„ 56	„ Napels	„ 80¼
2/m. Bordeaux . . .	„ 55¼	„ Petersburg . .	„ 1.72½
½/m. „	„ 55⅝	6/w. Weenen . . .	„ 34½
3/m. Madrid . . .	„ 237	„ Augsburg . . .	„ 35½
„ Cadix . . .	„ 239	„ Frankfort . . .	„ 99
„ Sevilië . . .	„ 236	2/m. Hamburg . . .	„ 34⅞
„ Bilbao . . .	„ 236	Zigt „ . . .	„ 35 1/16
„ Lissabon . . .	„ 40½	2/m. Londen	„ 11.70
„ Porto	„ 40½	Zigt „	„ 11.77½
2/m. Genua	„ 45¾	Rotterdam	„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 9 Okt. Rente kont. 4½ pc. 96.20, op tijd 3 pc. 73.70; Fr.-Oost, Spoorw. 655; Spanje 1½ pc. 30⅜; 3 pc. 42⅜; Rom. Leening —.

MADRID, 9 Okt. Spanje 3 pc. 43.20; 1½ pc. 31.25.

LONDEN, 9 Okt. Cons. 98⅜; Braz. 5 pc. ——; 3 pc. Mexiko 20⅝; 4½ pc. Peru 90¼; 3 pc. id. 69⅞; 4½ pc. id. doll. bonds 76½; Grenada uitgest. 5¾; id. werkelijke 21¾; 3 pc. Venezuela 41; 2¼ pc. id. 15¼; 5 pc. Port. 47½; 3 pc. Spanje 46¾; 1½ pc. id. 30⅞; Amortiz. 11¾; Coupons 6¼: 4½ pc. Russen 100½; 5 pc. id. 111½; 2½ pc. Holland 66⅜; 4 pc. id. 100; Illinois Shares 78; id. 7 pc. Oblig. 81; Sardinië 93½.

WEENEN, 9 Okt. Metall. 5 pc. 82¼; Nation. 82½; Bank-Aktiën 948; Noord-Bahn akt. 171; Credit Anst. 240; O.-Fr. Spoorw. akt. 258; Saltzb. 100½; Lomb. Venetiaans. 254; Wissel op Londen 3/m. 9.56; Goud 5½; Zilver ⅜.

BERLIJN, 9 Okt. Stiegl. 5de serie 104⅛; 6de id. 108; Rusland 5 pc. 110⅜; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅝; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 20¾, Parijs 79⅞, Hamburg 150¾, Amst. 142¼, Petersburg 99⅜, Diskonto 4.

HAMBURG, 9 Okt. Mexikanen 5½, Spanje 3 pc. 39¾; 1½ pc. 29; Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank 97½, Noord-Duits. bank 89, Wissel op Londen kort —.—; 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 9 Okt. Metalliek 5 pc. 80⅛, Spanje 3 pc. 41⅛; 1½ pc. 30½, Wissel op Londen 117¼, Weenen 116⅞, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 5.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 11 Okt.

Tarwe nog niets in omgegaan.
Rogge *f* 5 hooger verkocht: 128 ℔ Pruissische *f* 191; 126 ℔ dito *f* 178; 119 ℔ Zweedsche *f* 173; 118 ℔ Archangel *f* 170.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Oktober.

BEVALLEN (7 Okt.): J. Visser, geb. van Elden, Z. — (8 Okt.): A. K. Kilsdonk, geb. Herman, Z.
OVERLEDEN (6 Okt.): J. D. K. Nansing, 64 j. — A. J. Gusteloo, 37 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Okt. Roszberger, Juno, en van Wijk, Willem Eduard, beide Suriname. — 11 Okt. Amesz, Nicot, Batavia.
HELVOET, 10 Okt. Elliot, Vivid, Londen.
BROUWERSHAVEN, 9 Okt. Klopper, Ocean, Rott. n. New-York.

UITGEZEILD:

TEXEL, 9 Okt. Lion (st.), Londen.
HELVOET, 10 Okt. Aurora (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 Oktober, in lading naar:

Mannh., Ludwigsh. en Heilbron.	J. Knipping, Anna Catharina.
Frankfort.	N. J. Timmerman, Frankfort N°. 20.
Duisburg.	W. Stempel, Mercuur.
Dusseldorp.	C. Wansing, Vrouw Gertruda.
Mainz.	F. Leydecker, Mainz N°. 2.
Mannheim.	H. C. de Haas, Minerva.
Wezel en Ruhrort.	A. Balek, Alma.

AMSTERDAM, 11 Oktober, vertrokken naar:

Duisburg.	R. van Beek, Dankbaarheid.
Dusseldorp.	G. van den Berg, Jonge Carel. —
Mainz.	J. Schaubruch, Mainz N°. 1.
Keulen.	A. van Ahlen, Cöln N°. 9.
Mannheim.	G. Andres, Telemach.

Rijnhoogte ARNHEM, 8 Oktober 8 n. 9 duim.
KEULEN, 10 „ 5 „ 8 „

Advertentiën.

Bevallen van eenen *ZOON*, E. HILTERMANN, BÜNKER.
AMSTERDAM, 10 October 1858. (661)

(653) Na een langdurig en geduldig lijden overleed heden alhier, in den bloeijenden leeftijd van ruim 22 jaren, na het ontvangen der laatste H. H. Sacramenten, mijn zeer beminde Zoon, de Eerwaarde Heer PETRUS ADRIANUS ANTHONIUS NOBEL, Subdiaken en Student in de Godgeleerdheid te Rijzenburg.
MONTFOORT, P. NOBEL,
5 October 1858. Med. Doctor.

(658) Heden overleed in den ouderdom van bijna 80 jaren na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Kerk, de Zeer Eerwaarde Heer ANTONIUS JOANNES TERMARS, Oud-pastoor van Haarlem.
HAARLEM, F. F. FRANKEMÖLLE.
7 October 1858. Execut. Test.

Algemeene kennisgeving.

Men vraagt in Noord-Holland eene **Dienstmaagd**, niet beneden de 30 jaren, om tevens als **Huishoudster** te fungeren, in een Huisgezin van twee Personen. Alleen zij die van goede getuigen voorzien zijn zullen in aanmerking komen. Adres met *franco* briefjes onder letter U, bij den Uitgever dezer Courant. (662)

Men verlangt in eene R. K. Kerk, in eene stad van Zuid-Holland, een **Koster**, om tevens ook als **Huisknecht** te dienen. Vereischten zijn: goed en zedelijk gedrag, ongehuwd; voornamelijk zullen zij in aanmerking komen, welke in die betrekking reeds zijn werkzaam geweest en eenigzins met Orgelspel bekend zijn. Brieven *franco* onder de lett. L. W. aan den Boekdrukker G. J. VAN LEEUWEN, Haarlemstraat te Leyden. (660)

(574) Door G. B. VAN GOOR te Gouda, zijn uitgegeven en door alle Boekverkoopers verkrijgbaar:

D. WILLEMIER.
KORTE SCHETS DER OUDE AARDRIJKSKUNDE,
Eene Handleiding bij het Onderwijs op Gymnasiën en andere Scholen;
HERZIEN DOOR
Dr. N. J. B. Kappeijne van de Copello.
Rector aan het Gymnasium te Gouda, *f* 0.60.

P. D. SCHEFFELAAR,
Leerboek der Theoretische en Praktische Cijferkunst
ten dienste der Scholen en bijzonder Onderwijs;
MET VRAAGSTUKKEN, WAARIN DE GETALLEN ZOO ZIJN GENOMEN, DAT ZIJ BIJ HET MAKEN VAN BEREKENINGEN EN BEGROOTINGEN VAN KOSTEN TOT LEIDDRAAD KUNNEN DIENEN.
Gr. 12°. Vier stukjes elk à . . . . . . 25 Cents
Antwoorden op dezelve, compleet *f* 0.20

J. KRAMERS, Jz.
FRANSCHE LEES- EN VERTAAL-OEFENINGEN
VOOR EERSTBEGINNENDEN.
1e stukje, 1e en 2e gedeelte à . . . *f* 0.30
2e stukje, 1e gedeelte . . . . . . „ 0.55
„ 2e „ . . . . „ 0.60

Wat dit Leerboek van alle soortgelijke onderscheidt, is dat het geheel alleen in de behoefte van den beginnenden leerling der Fransche taal voorziet. Elke oefening bevat eene *les om van buiten te leeren*, een fransch opstel, waarvan de uitspraak beoefend wordt en dat tevens ter vertaling dient, en een nederduitsch opstel of thema, ter vertaling in het Fransch. Elke reeks van Oefeningen wordt door beknopte Taalregels vooraf gegaan, en het geheel is gestoffeerd met opstellen ter Herhaling, waarbij de leerling telkens den reeds afgelegden weg overziet en het geleerde zich herinnert.

Dr. JOHNSON, The History of Rasselas
Prince of Abissinia, a Tale. With explanatory notes and remarks, for the use of students of the *English language*, revised by **A. E. Neuwieller**, Lector of the English Language and Literature at the *Gymnasium* of GOUDA, **2d Edition** . . . . *f* 0.60

J. L. DUBOIS.
DE DIERENWERELD
IN
HARE GEAARDHEID EN VERRIGTINGEN,
Opgehelderd door 470 fraaije houtsnee-figuren,
In 2 nette geprest linnen bandjes met vergulden rugtitel
f 5.25.

ZIELKUNDE
VOOR OPVOEDERS EN ONDERWIJZERS
vrij bewerkt naar het Hoogduitsch van Dr. A. E. CALINICH
door D. VAN HINLOOPEN LABBERTON. Prijs *f* 0.90.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUIJSEN, Drukker en Uitgever.